

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації на тему «Підготовка майбутніх учителів до використання здоров'язбережувальних технологій у закладах вищої освіти Угорщини» здобувача наукового ступеня доктора філософії Візавер Вікторії Арпадівни з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки

Публічна презентація проведена на кафедрі іншомовної освіти і міжкультурної комунікації «19» лютого 2025 року, протокол № 3.

1. **Актуальність теми дослідження.** Реалії інтенсивних змін соціокультурного простору суспільства ХХІ століття актуалізують проблему здоров'я людини як глобальної, життєво важливої, стратегічної освітньої ініціативи у площині здоров'язбереження і, відповідно, визначають нові вимоги до підготовки вчителя, який відповідально ставиться до власного здоров'я та здоров'я оточуючих як до найвищої індивідуальної і суспільної цінності.

У системі сучасної освіти одним із пріоритетних спрямувань державної політики на шляху до європейського майбутнього в єдиному освітньому просторі є модернізація закладів вищої освіти, зумовлена потребою досягнення високої якості освіти, підготовки високоосвіченого фахівця, здатного раціонально організувати життєдіяльність, культивувати загальнолюдські цінності щодо збереження та зміцнення здоров'я зростаючого покоління через пошук механізмів і форм оздоровлення, упровадження здоров'язбережувальних технологій.

У ХХІ столітті перед системою освіти України гостро постало питання вдосконалення підготовки педагогічних кадрів. Поряд із використанням кращих традицій вітчизняної системи освіти, важливого значення набуває осмислення та виявлення прогресивних ідей зарубіжного досвіду використання інноваційних педагогічних технологій, зокрема у площині здоров'язбереження. Поєднання надбань української педагогічної науки і творчого використання закордонного досвіду є перспективним шляхом успішного оновлення системи підготовки вчителів України та їх готовності до впровадження здоров'язбережувальних технологій.

Важливість пошуку механізмів адаптації позитивного зарубіжного досвіду до нових реалій декларується низкою законодавчо-нормативних актів, як-от: Закон України «Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2024), Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (2024). Концептуальні маркери здоров'язбережувальної діяльності представлені в документах, ухвалених на державному рівні: Національна стратегія з

оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» (2016), Стратегія розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року (2022) тощо.

Важливим кроком у декларуванні проблеми збереження здоров'я, застосування здоров'язбережувальних технологій, які сприяють розвитку ціннісного ставлення до власного здоров'я людини є «Європейська політика та стратегії для 21 століття «Здоров'я – 2020».

Нагальні проблеми, пов'язані з реалізацією здоров'язбережувальних технологій, багатогранно представлені в українському та зарубіжному науковому дискурсі: Н. Белікова, О. Біда, С. Бобровник, М. Божик, Т. Васютіна, Н. Денисенко, О. Диканова, П. Джуринський, Л. Іщенко, Н. Карапузова, О. Ландо, Т. Осадченко, Р. Пріма, А. Циплюк та ін. (теорія і практика професійної підготовки педагогів до використання здоров'язбережувальних технологій); Т. Бережна, О. Вакуленко, І. Глинянова, В. Горащук, Л. Жаліло, Н. Комарова, Р. Левін, В. Оржеховська І. Солоненко, О. Яременко (формування здорового способу життя); О. Базильчук, Ю. Драгнєв, С. Кириленко, В. Магін, О. Міхеєнко, В. Скумін та ін. (специфічні аспекти феномену «здоров'я», у ракурсі валеології, фізичної культури та спорту); Н. Беседа, В. Бобрицька, О. Ващенко, О. Дубогай, О. Литвиненко, О. Пилипишин, Н. Поліщук, Л. Себало, І. Рашковська, Т. Шаповалова та ін. (впровадження здоров'язбережувальних технологій в освітній процес закладів освіти); R. Ádány, V. Buda, K. Kovács, E. Husti, L. Patyán, Z. Pikó, K. Pfau, J. Vitroi, P. Vávsanyi, A. Wenger та ін. (пошук ефективних шляхів впровадження здоров'язбережувальних технологій).

Вагоме теоретичне й практичне значення в контексті дослідження мають наукові праці українських учених-компаративістів: Н. Авшенюк, Н. Бідюк, Л. Дяченко, Ю. Клименко, К. Котун, М. Марусинець, Н. Мукан, О. Огієнко, О. Садовець, О. Сулима, Н. Постригач та ін. Аналіз наукових досліджень засвідчує, що в європейських країнах, де соціально-економічний розвиток досить високий, змінюються підходи до здоров'язбереження, впровадження здоров'язбережувальних технологій у закладах освіти, зокрема Угорщини, що має вирішальне значення з позиції громадського здоров'я сучасного суспільства. Однак ця проблема не поставала предметом системного вивчення.

Науковий аналіз порушеної проблеми й досвід професійної діяльності дозволили виявити суперечності у вітчизняному освітньому просторі стосовно міжнародного вектору розвитку системи педагогічної освіти, вдосконалення підготовки майбутніх учителів, зокрема, між:

– визнанням соціальної важливості підготовки майбутніх учителів до використання здоров'язбережувальних технологій у контексті реалій і потреб Нової української школи та недостатнім рівнем впровадження кращих освітніх новацій європейського досвіду, зокрема Угорщини, у процесі модернізації національної системи педагогічної освіти;

– доцільністю реформаційних трансформацій у національній системі педагогічної освіти, відповідно до стандартів Європейського Союзу (ЄС), для окреслення потенційних якісних змін та недостатньо обґрунтованим теоретичним підґрунтям підготовки майбутніх учителів у площині здоров'язбереження на тлі еволюції Нової української школи;

– затребуваністю майбутніх учителів із високим рівнем підготовленості до використання здоров'язбережувальних технологій та недостатньою розбіжністю трансдисциплінарних освітніх програм здоров'язбережувальної спрямованості у закладах вищої освіти України.

Актуальність проблеми, яка полягає в можливості творчого використання досвіду Угорщини щодо підготовки майбутніх учителів до використання здоров'язбережувальних технологій в освітньому процесі вищої школи, необхідність розв'язання виявлених суперечностей зумовили вибір теми дослідження: **«Підготовка майбутніх учителів до використання здоров'язбережувальних технологій у закладах вищої освіти Угорщини».**

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертація виконана відповідно до тематичного плану наукових досліджень Хмельницького національного університету «Формування особистості як суб'єкта самотворення» (ДР № 0119U103663), де роль автора полягала в обґрунтуванні теоретичних і організаційно-методичних засад підготовки майбутніх учителів до використання здоров'язбережувальних технологій. Тему дослідження затверджено на засіданні вченої ради Хмельницького національного університету (протокол № 8 від 10.11.2021 року).

3. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що в дисертаційній роботі *вперше*: виконано цілісний порівняльно-педагогічний аналіз проблеми підготовки майбутніх учителів до використання здоров'язбережувальних технологій у закладах вищої освіти Угорщини та України; простежено генезу феномену «здоров'язбережувальна технологія» в системі освіти у площині вітчизняного й зарубіжного досвіду; виявлено ефективні здоров'язбережувальні технології, що використовуються в угорському досвіді (технології культури здоров'я, медико-гігієнічні, технології безпеки життєдіяльності, здоров'язбережувальні освітні технології); окреслено можливості використання конструктивних ідей угорського досвіду в освітній практиці України; *уточнено* сутність поняття «здоров'язбережувальна технологія» як сукупність принципів, прийомів і методів педагогічної роботи, які, доповнюючи традиційні технології навчання і виховання, наділяють їх ознакою здоров'язбереження, не завдаючи шкоди здоров'ю здобувачів освіти і викладачів, сприяючи оптимальному поєднанню статичних і рухових навантажень, формуванню позитивної мотивації у майбутніх учителів до культивування у них знань з основ здоров'я, створюючи безпечні умови перебування здобувачів освіти у закладі вищої освіти; *удосконалено* навчально-методичне забезпечення підготовки

майбутніх учителів в Україні на основі виявлених конструктивних ідей угорського досвіду (ресурсні можливості технологій навчання, напрями реалізації здоров'язбережувальних технологій, проєкт «Створення професійної мережі для розвитку здоров'я»); *подальшого розвитку* набули положення щодо реалізації міждисциплінарного підходу в контексті трансформації конструктивних ідей угорського досвіду підготовки майбутніх учителів до використання здоров'язбережувальних технологій в освітню практику України.

4. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації полягає у виокремленні конструктивних ідей угорського досвіду, обґрунтуванні положень щодо реалізації міждисциплінарного підходу в контексті його трансформації в підготовку майбутніх учителів до використання здоров'язбережувальних технологій у вітчизняних закладах вищої освіти; розробці на основі дослідницьких матеріалів навчального посібника «Проблема підготовки майбутніх учителів до використання здоров'язбережувальних технологій у закладах вищої освіти Угорщини», який буде цікавим усім, хто відкритий до змін у площині формування здорового способу життя, хто усвідомлює свою соціальну відповідальність щодо власного здоров'язбереження і здобувачів освіти через пошук механізмів і форм оздоровлення, упровадження здоров'язбережувальних технологій.

5. Використання результатів роботи. Матеріали дисертації можуть бути використані у процесі читання лекцій із теорії та історії педагогіки, порівняльної педагогіки, теорії і методики фізичного виховання, продукування нових знань шляхом міждисциплінарного синтезу в площині здоров'язбереження, у контексті академічної мобільності між ЗВО України та Угорщини, в тому числі в рамках європейських програм у галузі вищої школи, при розробленні методичних рекомендацій та навчальних посібників.

Основні результати дослідження впроваджено в освітній процес Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (довідка № 06/45 від 05.12.2024 р.), Мукачівського державного університету (довідка № 3376 від 05.12.2024 р.), Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II (довідка № 306/2024 від 05.12.2024 р.), Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти (довідка № 540/02-13 від 09.12.2024 р.).

6. Особиста участь автора в одержанні наукових та практичних результатів, що викладені в дисертаційній роботі.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі іншомовної освіти і міжкультурної комунікації Хмельницького національного університету.

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент, президент Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II (м. Берегове)
Орос Ільдико Імрїївна.

Розгляд звіту подібності щодо перевірки на плагіат, засвідчив, що дисертаційна робота Візавер В. А. є результатом самостійних досліджень здобувача, не містить елементів плагіату та запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело. Усі подані в дисертації наукові результати автор отримала самостійно. Дослідження характеризується єдністю змісту та логічністю його викладу, відповідає вимогам щодо його оформлення.

7. Перелік публікацій за темою дисертації із зазначенням особистого внеску здобувача.

Основні положення та результати дослідження представлено в 15 публікаціях: 1 навчальний посібник, 9 статей у фахових виданнях України у галузі педагогіки (усі видання входять до міжнародних наукометричних баз даних), 5 публікацій, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Опубліковані праці, що відображають основні наукові результати дисертації

Навчальний посібник

1. Візавер, В. А. (2024). *Проблема підготовки майбутніх учителів до використання здоров'язбережувальних технологій у закладах вищої освіти*. Луцьк: Іванюк В. П.

Статті у фахових наукових виданнях України та у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз

2. Візавер, В. (2021). Використання здоров'язбережувальних технологій в освітньому процесі ЗВО під час пандемії. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, (9), 14–26. [https:// doi.org/10.24139/2312-5993/2021.09/014-025](https://doi.org/10.24139/2312-5993/2021.09/014-025)
<https://drive.google.com/file/d/1FCjukVDlmRR6DPt5JYVKnA24nY5FMdgW/view>

3. Візавер, В. (2022). Проблема використання здоров'язбережувальних технологій в освітньому процесі вищої школи у психолого-педагогічних дослідженнях. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, (200), 186–192. [https:// doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-200-186-192](https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-200-186-192)
<https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1669232>

4. Кучай, Т., Гончарук, В., Кучай, О., **Візавер, В.**, & Сироєжко, О. (2022). Формування екологічної культури майбутніх фахівців у сучасному освітньому просторі. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки*, (50), 86–91. <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2022-3-50-86-91> bit.ly/43f1VrZ

Особистий внесок. Актуалізовано увагу на глобальній проблемі екологічного виховання та основних принципах збереження навколишнього

природного середовища; опрацьовано мету і завдання екологічної підготовки фахівця, що має розкривати важливість екологічної освіти відповідно до нових підходів, визнаних у міжнародній педагогічній практиці.

5. Візавер, В. А. (2023). Впровадження новітніх здоров'язбережувальних технологій у заклади вищої освіти: тенденції сучасної підготовки майбутніх учителів початкових класів. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, (4), 110–116. DOI: https://doi.org/10.59694/ped_sciences.2023.04.110 <https://bit.ly/4100Pxi>

6. Біда, О., Шевченко, О., Сироежко, О., Шовш, К., & Візавер, В. (2023). Теорія і методика організації групової взаємодії здобувачів освіти в командних видах спорту. *Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія*, 14(1), 16–23. [https://doi.org/10.31548/hspedagog14\(1\).2023.16-23](https://doi.org/10.31548/hspedagog14(1).2023.16-23) <https://humstudios.com.ua/web/uploads/pdf/30076-353836-1-PB.pdf>

Особистий внесок. Обстоюється ідея прищеплення любові до спорту, підвищення рівня фізичного розвитку людини, фізичної підготовленості й стану здоров'я здобувачів освіти, який має чітку тенденцію до постійного погіршення, здійснення якісної підготовки фахівців та організації фізкультурно-спортивних заходів.

7. Візавер, В. А. (2023). Вплив адаптації та переживань на здоров'я студентів-першокурсників в умовах освітнього середовища закладів вищої освіти. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, (3), 190–195. https://doi.org/10.59694/ped_sciences.2023.03.190 <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1825630>

8. Візавер, В. А. (2024). Впровадження здоров'язбережувальних технологій у ЗВО Угорщини. *Вісник науки та освіти. Серія «Педагогіка»*, 3(21), 554–568. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-3\(21\)-554-568](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-3(21)-554-568) <http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/10379>

9. Чичук, А. П., Візавер, В. А., & Ларіна, Т. В. (2024). Професійна майстерність майбутніх учителів фізичної культури. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, (10), 58–63. https://doi.org/10.59694/ped_sciences.2024.10.058 <http://bit.ly/3X3XKv8>

Особистий внесок. Розглядається питання підготовки майбутніх учителів фізичної культури як процесу становлення їх особистості, розвитку загальної та професійно-педагогічної культури і формування основ педагогічної майстерності.

10. Візавер, В. А., Ларіна, Т. В., Візавер, А. Д., Чичук, А. П., & Чегіль, А. М. (2024). Професійне становлення майбутніх учителів фізичної культури. *Актуальні питання у сучасній науці. Серія «Педагогіка»*, 12(30), 842–851. [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-12\(30\)-842-851](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-12(30)-842-851) <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/17767>

Особистий внесок. Наголошується на необхідності навчання здобувачів освіти збереженню і зміцненню здоров'я, бути фізкультурно і спортивно активними.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

11. Візавер, В. (2022). *Використання здоров'язбережувальних технологій у закладах вищої освіти*. Світові виклики сучасній освіті: матеріали Другої Міжнар. наук.-практ. конф. / гол. ред.: Осадченко І. І. 22–24 лютого 2022 року. Умань: Громадська організація «Міжнародна асоціація сучасної освіти, науки та культури». Вип. 1, 18-22. <https://bit.ly/3EVTXia>

12. Візавер, В. А. (2022). *Формування здорового способу життя за допомогою здоров'язбережувальних технологій*. Тенденції сучасної підготовки майбутніх учителів початкової школи : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (6-7 жовт. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Ф-т початкової освіти [та ін.] ; [голов. ред. О. А. Комар ; редкол.: О. В. Кравчук, Т. Я. Грітченко, О. В. Лоюк [та ін.]]. Умань. 40-42.

<https://fpo.udpu.edu.ua/images/2022/nauka/naukZax/zbir0607.pdf>

13. Візавер, В. (2022). *Необхідність використання здоров'язбережувальних технологій в освітньому процесі ЗВО під час пандемії*. «Педагогічний поступ»: матеріали ІІ Всеукраїнського круглого столу (Луцьк, 2 червня 2022 р.) / За заг. ред. проф. Пріми Р. М. Луцьк: ФОП Мажула Ю. М., 73–75. <https://pedscience.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/05/3.pdf>

14. Біда, О., **Візавер, В.**, & Сироєжко, О. (2022). *Підготовка майбутніх фахівців до здоров'язбережувальної діяльності*. Формування особистості сучасного фахівця як суб'єкта самотворення в умовах освітнього простору. Матеріали XII-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих науковців (за міжнародною участю) (Хмельницький, 24-25 листопада 2022 року / За ред. проф. О. М. Гомонюк / М-во освіти і науки України, Хмельницький нац. ун-т, каф. психол. та педагог. Хмельницький: Каф. психол. та педагог., 65–67. https://psy.khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/17/zbirnyk_materialiv_vseukrayinskoyi_studentskoyi_konferenciyi_2022.pdf

Особистий внесок. Обґрунтовано питання підготовки студентської молоді до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому процесі вищої школи, створення умов для ефективної реалізації її потенціалу, формування потреби до регулярних занять оздоровчої та рекреаційної спрямованості, розвитку професійно значущих кондицій і збереження рівня здоров'я.

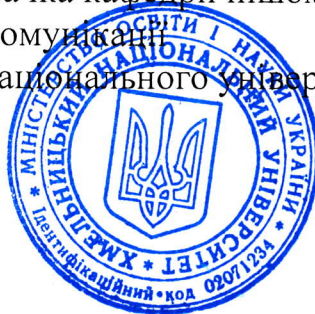
15. Візавер, В. (2024). *До питання впровадження здоров'язбережувальних технологій в освітній процес підготовки вчителів в Угорщині*. Педагогічний поступ: збірник матеріалів ІV Всеукраїнського круглого столу з міжнародною участю (Луцьк, 25 жовтня 2024 р.) / За заг. ред. проф. Пріми Р. М. Луцьк: ФОП Мажула Ю. М., 21–24. <https://surl.li/gxhqdu>

ВВАЖАТИ, що дисертаційна робота Візавер Вікторії Арпадівни «Підготовка майбутніх учителів до використання здоров'язберезувальних технологій у закладах вищої освіти Угорщини», що подана на здобуття ступеня доктора філософії, за науковим рівнем, практичною цінністю, змістом та оформленням відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» (зі змінами), «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а також напряму наукових досліджень освітньо-наукової програми Хмельницького національного університету зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, галузі знань 01 Освіта /Педагогіка.

РЕКОМЕНДУВАТИ:

Дисертаційну роботу «Підготовка майбутніх учителів до використання здоров'язберезувальних технологій у закладах вищої освіти Угорщини», подану Візавер Вікторією Арпадівною на здобуття ступеня доктора філософії, до захисту.

Головуюча публічної презентації:
доктор педагогічних наук,
професор, завідувачка кафедри іншомовної освіти
і міжкультурної комунікації
Хмельницького національного університету

Наталя БІДЮК